

Nuorisovaltuuston valtuustoaloite 2024 / ilmainen toisen asteen säilyttäminen

Sivltk 26.02.2025 § 15
195/12.00.00/2024

”Eurajoen nuorisovaltuusto on kokouksessaan 15.5.2024 päättänyt tehdä valtuustoaloitteen maksuttoman toisen asteen säilyttämiseksi. Nuorisovaltuusto haluaa säilyttää toisen asteen maksuttomuuden niin lukiossa kuin ammattikoulussa ja muissa oppilaitoksissa sekä muissa opiskelupaikoissa. Ilmainen toinen aste on suora sijoitus niin meidän, kuin koko Suomen tulevaisuudelle. Maksuton toinen aste on myös kunnan vetovoiman kannalta suuri tekijä, joka on mainittu kunnan strategiassa. Otsikossa: ”Vetovoimainen Eurajoki”.

Nuorisovaltuusto ehdottaa, että Eurajoen kunta kustantaisi jatkossakin kaikille eurajokelaisille nuorille toisen asteen opiskelut täysin 29 ikävuoteen asti, nuorisolain 3§ mukaisesti. Tämä lisäisi kunnan vetovoimaa ja mahdollistaisi kaikille kunnan nuorille mahdollisuuden opiskella haluamassaan paikassa riippumatta nuoren ja tämän perheen taloudellisesta tilanteesta.”

Eurajoen nuorisovaltuusto 15.5.2024

7. Valtuustoaloite ilmaisen toisen asteen säilyttämisestä

Hallitus on kehysriihessään päättänyt, että tulevaisuudessa nuoren täyttyessä 18, maksuton toinen aste ei enää koske häntä. Tämän johdosta opiskelija joutuu maksamaan opiskelustaan. 18 vuoden ikäraja kohtelee opiskelijoita eriarvoisesti. Lukio voi venyä esimerkiksi oppimisvaikeuksien, mielenterveysongelmien tai pitkäaikaissairauksien takia, ja osa opiskelijoista aloittaa lukion vanhempana esimerkiksi peruskoulun venymisen tai TUVA-koulutukseen osallistumisen takia.

Päätösehdotus: Nuorisovaltuusto päättää tehdä valtuustoaloitteen, jotta kunta säilyttäisi maksuttoman toisen asteen. Nuorisovaltuusto päättää kokouksessaan valtuustoaloitteen sisällöstä.

Päätös: Hyväksytään päätösehdotus.

Valtionvarainministeriön 25.4. 2025 julkaisemassa JULKISEN TALOUDEN SUUNNITELMA VUOSILLE 2025—2028-asiakirjassa oli Opetus ja kulttuuriministeriön hallinnonalan säästötavoitteena kaventaa oppivelvollisuuslain maksuttomuutta. Siinä ehdotettiin, että oppivelvollisuuslaissa tarkoitettu maksuton oppimateriaali rajataan sen kalenterivuoden loppuun, jonka kuluessa opiskelija täyttää 18 vuotta.

Laajaa keskustelua saanut valtiovarainministeriön esittämä säästökohde johti siihen, että hallituksen kehysriihessä (8.8.2024) Valtiovarainministeriön budjettiesitykseen kirjattiin, että toisen

asteen maksuttoman oppimateriaalin rajaaminen vain alle 18-vuotiaille korvataan muilla säästötoimilla.

Ministeriölle osoitettu säästötavoite pysyi kuitenkin samana, ja vähennykset haettiin ammatillisen koulutuksen strategiarahoituksesta sekä toisen asteen koulutuksen hankerahoituksesta. Koska Suomen hallitus muutti esityksensä maksuttomuuden rajaamisesta, niin ehdotettuja toimenpiteitä ei ole tarpeellista alkaa valmistella.

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta päättää ettei nuorisovaltuuston aloite koskien yli 18-vuotiaiden toisen asteen oppivelvollisuuskoulutusta aiheuta toimenpiteitä, koska oppivelvollisuuskoulutus hallituksen muuttaman esityksen mukaan pysyy maksuttomana yli 18-vuotiailla.

Päätös

Hyväksyttiin.
